

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 629
Tarih: 24.02.2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Tutuklu ve hükümlülerin, ailelerinden uzak yerlerdeki cezaevlerinde tutulmaları nedeniyle, tutuklu ve hükümlülerin ve ailelerinin yaşadığı maddi-manevi zorlukların tespit edilerek, yaşanan sorunların ortadan kaldırılması için bu doğrultuda alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Pervin BULDAN
İğdır Milletvekili
BDP Grup Başkan Vekili

GEREKÇE

Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 2. maddesinde, "ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin kurallar hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefî inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanır" hükmü bulunmaktadır. Ayrıca aynı maddede "ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazında zalimane, insanlık dışı, aşağılayıcı ve onur kırıcı davranışlarda bulunulamaz" ibaresi yer almaktadır.

Ancak Türkiye Cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri gün geçtikçe derinleşmekte, verilen cezalar hukuksuz uygulamalarla amacını aşmış bulunmaktadır. Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 2. maddesinde belirtilen "hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefî inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanır" hükmü açık bir şekilde sürekli ihlal edilmektedir. Bu hüküm özellikle siyasî hükümlü ve tutuklular için yok sayılmakta ve tutukluların en temel insanî haklardan yararlanmaları bile engellenmektedir.

Siyasî hükümlü ve tutuklular genellikle ailelerinden uzak yerlerdeki cezaevlerine nakledilmektedir. F Tipi Cezaevleri genelde uzak yerlerde (Ankara - Sincan, Bolu, Tekirdağ, İzmir, Adana vb) yapılmıştır. Aileler ekonomik açıdan zorluklarla yüz yüze kalırken, bu uygulama ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ihlal edilmekte, tutukluların aileleri ile görüşmesini zorlaştırmakla, tutuklunun ruhsal durumunu gözetmek yükümlülüğünün dışına çıkmış olunmaktadır. Özellikle hükümlülerin, ailelerinin ikamet ettikleri yerlerden yüzlerce kilometre uzağa nakilleri, onların yanında yakınlarını da mağdur etmektedir. Bu uygulama ile "cezanın şahsiliği" ilkesinden çıkılarak ailenin tüm bireylerini kapsayacak bir boyut almasına yol açmaktadır.

Sivas katliamı hükümlüleri, çeşitli iddialar nedeniyle nakledildikleri cezaevinden, "uzaklıktan ailelerinin gelemediği" gerekçesi ile yaptıkları başvuru neticesinde Sivas'a geri gönderilmişlerdir. Ancak buna karşın hâlihazırda ne ile suçlandıklarını dahi bilmeyen binlerce tutuklu ve hükümlü de ailelerinden uzakta olup, yakınları ile görüşememektedirler. Söz konusu tutuklu ve hükümlüler, aileleri ile görüşemediklerinden yakınmakta ve bu taleplerini içeren başvurularda bulunmalarına rağmen başvuruları reddedilmektedir. Üstelik çoğu tutuklu vatandaş ne ile suçlandığını dahi bilmemekte, aradan geçen onca zamana rağmen iddianameleri düzenlenmediğinden yargılamalarına dahi başlanmamış durumdadır. Ailelerinin bulunduğu yerden çok uzak cezaevlerinde kalmakta olan bu vatandaşlar aileleri ile görüşme hakkından mahrum kalmaktadırlar. Bu yöndeki talepleri ise hiç değerlendirilmemektedir. Ailelerin yakınlarının tutuklu bulunduğu illere gitmek için maddî imkân bulamamakta ve kimileri yılda bir defa gidebilme imkânı bulmakta bile zorlanmaktadırlar. Görüş günlerinde bile gidecekleri ilde kalma koşulları olmadığı için aile fertlerinde ya yalnızca biri görüşe gidebilmekte ya da görüşe gidilmemektedir. Söz konusu uygulama hem tutukluları hem de tutuklu yakınlarını maddî ve manevî olarak zorlarken, en temel hakları bu uygulama ile fiilen engellenmektedir.

Tutuklu ve hükümlülerin sevk taleplerinin zorlaştırılmaması, ailelerin bu konudaki mazeret ve mağduriyetlerinin dikkate alınması, hükümlü ve tutukluların cezalarını, ailelerine en yakın ikamet yerlerindeki ceza ve tutukevlerinde çekmelerinin sağlanması için gerekli koşulların oluşturulması ve bunun yasal düzenlemeler yapılarak hayata geçirilmesi gerekmektedir.